

skydevåben eller et farligt stik- eller slagvåben. Et angreb kan endvidere være farligt, hvis det udføres så kraftigt og brutalt – eventuelt af flere i forening – at der af den grund er anledning til at frygte for den angrebne persons liv mv.

Den enkelte polititjenestemand skal vurdere ud fra de foreliggende oplysninger og sine egne observationer i situationen, om et angreb er farligt. Et angreb kan derfor efter omstændighederne med rette vurderes som farligt, selv om det senere måtte vise sig, at gerningsmandens pistol ikke var ladet eller var en attrappistol, eller at angriberen, der havde truet med at skyde og havde ført hånden til lommen som for at fremtage en pistol, viste sig at være ubevæbnet.

Efter § 17, *stk. 1, nr. 2*, kan skydevåben anvendes med henblik på at afværge fare i øvrigt for personers liv eller for, at personer pådrager sig alvorlige helbredsskader.

Bestemmelsen sigter navnlig til de situationer, hvor politiet anvender magt over for en person af hensyn til den pågældende selv (nødhjælp). Det kan dog ikke fuldstændig udelukkes, at anvendelse af skydevåben også vil kunne være berettiget i andre tilfælde, f.eks. over for personer, der lægger hindringer i vejen for politiets mulighed for at redde en person i livsfare.

Bestemmelsen vil formentlig sjældent finde anvendelse i praksis. Det er dog forekommet, at politiet har skudt på en person og dermed forhindret den pågældende i at begå selvmord.

Med udtrykket "alvorlige helbredsskader" præciseres kravet om, at anvendelse af skydevåben skal stå i rimeligt forhold til den fare, som søges afværget. Som udgangspunkt vil politiet herefter ikke kunne anvende skydevåben, medmindre der er fare for skader af en karakter, der vil kunne medføre varige mén, længere tids sygeleje el.lign.

I § 17, *stk. 1, nr. 3*, bestemmes, at skydevåben kan anvendes med henblik på at afværge et påbegyndt eller overhængende farligt angreb på samfundsvigtige institutioner, virksomheder eller anlæg.

Et farligt angreb kan i disse situationer for så vidt udføres af en enkeltperson, f.eks. en bombemand, men angrebets farlighed vil formentlig oftere skulle vurderes ud fra angribernes antal og bevæbning sammenholdt med formålet med angrebet, herunder om angrebet eventuelt er et led i omfattende alvorlige uroligheder.

Bestemmelsen omfatter først og fremmest offentlige institutioner med en særlig betydning for samfundets funktion, men også private virksomheder af særlig betydning kan være omfattet. Som eksempler kan nævnes kongehuset, Folketinget, ministerierne, politi-

og retsbygninger, jernbaneanlæg, broer, havne, luft-havne, telefonanlæg, radio- og TV-stationer, elektricitetsværker, vandforsyningsanlæg, banker og posthuse, samt større eller livsvigtige industrianlæg.

I praksis må det antages, at den foreslåede bestemmelse i § 17, *stk. 1, nr. 2*, om afværgelse af fare for personers liv mv., ofte tillige vil være anvendelig, når der er tale om et angreb med den fornødne farlighed på samfundsvigtige institutioner mv.

Efter § 17, *stk. 1, nr. 4*, kan skydevåben anvendes ved pågribelse af personer, som har eller med rimelig grund mistænkes for at have påbegyndt eller gennemført et farligt angreb på person, medmindre der ikke skønnes at være risiko for, at den pågældende på ny vil gøre sig skyldig i et sådant angreb.

Bestemmelsen omfatter tilfælde, hvor en person har eller med rimelig grund mistænkes for at have påbegyndt eller gennemført et angreb. Der skal være tale om et aktuelt forhold. Tidligere begåede forhold vil ikke i sig selv kunne begrunde anvendelse af skydevåben.

En persons tidligere forhold kan dog indgå ved vurderingen af, om den pågældende med rimelig grund kan mistænkes for at have begået et angreb mv. som nævnt i bestemmelserne.

Rene retshåndhævelsessensyn vil kun i sjældne tilfælde kunne begrunde, at politiet anvender skydevåben for at pågribe en person. I en situation, hvor der er tale om at pågribe en flygtende person, må karakteren af det begåede forhold, sandsynligheden for at den pågældende på ny vil gøre sig skyldig i et farligt angreb mv. samt sandsynligheden for, at den pågældende kan pågribes på et senere tidspunkt, indgå ved vurderingen af, om det er berettiget at anvende skydevåben.

Anvendelse af skydevåben i disse tilfælde forudsætter, at der som minimum er et påbegyndt angreb. Et angreb vil som udgangspunkt være påbegyndt, når forberedelseshandlingerne er afsluttet, f.eks. ved at komme patroner i et skydevåben. Det er ikke en betingelse, at skadevirkningen af angrebet indtræder umiddelbart. Bestemmelsen kan således efter omstændighederne også omfatte pågribelsen af en bombemand med henblik på at få oplyst placering og detonationstidspunkt for en tidsindstillet bombe.

Det skal endvidere skønnes, at der er risiko for, at den pågældende på ny vil gøre sig skyldig i et farligt angreb på person, herunder også ved at fortsætte et påbegyndt angreb. Om den betingelse er opfyldt, beror på en samlet konkret vurdering af oplysningerne navnlig om personens sindstilstand, det begåede forhold, og om den pågældende er bevæbnet.